

інновації з принципами сталого розвитку, що забезпечить баланс між економічними, соціальними та екологічними аспектами діяльності.

Список використаних джерел:

1. Лобунець Т. В., Ямполь Ю. В., Журавльова І. В. Інновації та цифрова трансформація у міжнародному менеджменті: вплив технологій на бізнес-процеси великих корпорацій. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 2.
2. Попадинець Н. М., Бондаренко В. М., Курей О. А., Маргітич В. В., Графська О. І. Цифровізація маркетингу та менеджменту в бізнесі: роль штучного інтелекту. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 1. С. 60-64. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-1-15>
3. Сабовчик А. І., Попович А. М. Визначення поняття та цілі сталого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: ПРАВО*. 2024. Вип. 86: Ч. 5. С. 415-422. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.61>.
4. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р (зі змінами від 29.12.2021 № 1787-р).
5. Мосумова А. К., Селезньова Г. О., Гагарінов О. В. Цифровізація бізнесу: міжнародний досвід. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 2. С. 323-328. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-55>.
6. Приварнікова І. Ю., Сердюков М. В. Екологічні наслідки цифровізації зовнішньоекономічної діяльності: штучний інтелект та енергоспоживання. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Т. 2, № 2. С. 47-59. DOI: 10.60022/2(2)-5S.

Канд. екон. наук Белозерцев В. С., Іванова В. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СИСТЕМАХ ТОЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА ЯК ЧИННИК ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Сучасна парадигма сталого економічного розвитку диктує нові правила гри, де продовольча безпека держави стає не просто питанням наявності продуктів, а складним технологічним рівнянням. У центрі цього рівняння сьогодні перебуває штучний інтелект, який трансформує традиційне землеробство у високотехнологічну галузь, здатну протистояти глобальним викликам. Використання інтелектуальних систем у точному землеробстві дозволяє реалізувати перехід від екстенсивного використання ресурсів до стратегії максимальної ефективності кожної одиниці площі. Це стає можливим завдяки здатності алгоритмів машинного навчання обробляти колосальні обсяги даних, які раніше залишалися поза увагою агрономів. Одним із ключових аспектів впливу штучного інтелекту на

стійкість агросектору є прогностична аналітика. На відміну від застарілих статистичних моделей, сучасні нейронні мережі аналізують сукупність факторів у їхній динаміці: від індексів вегетації, отриманих із супутників, до мікрокліматичних показників конкретного поля. Це дозволяє державі отримувати надточні прогнози врожайності ще на етапі цвітіння культур. Така передбачуваність є критично важливою для формування стратегічних продовольчих резервів та збалансування експортно-імпортних операцій. Коли держава точно знає обсяг майбутнього ресурсу, вона може ефективно запобігати ціновим шокам на внутрішньому ринку, що безпосередньо впливає на соціальну стабільність та економічний добробут населення.

Одним із ключових аспектів впливу штучного інтелекту на стійкість агросектору є прогностична аналітика. На відміну від застарілих статистичних моделей, сучасні нейронні мережі аналізують сукупність факторів у їхній динаміці: від індексів вегетації, отриманих із супутників, до мікрокліматичних показників конкретного поля. Це дозволяє державі отримувати надточні прогнози врожайності ще на етапі цвітіння культур. Така передбачуваність є критично важливою для формування стратегічних продовольчих резервів та збалансування експортно-імпортних операцій. Коли держава точно знає обсяг майбутнього ресурсу, вона може ефективно запобігати ціновим шокам на внутрішньому ринку, що безпосередньо впливає на соціальну стабільність та економічний добробут населення.

Економічна стійкість аграрних підприємств, як фундамент продовольчої безпеки, також зміцнюється через автоматизацію та роботизацію. Інтелектуальні системи навігації та автопілотування дозволяють техніці працювати з мінімальними перекриттями, заощаджуючи паливе та насіння. Більше того, штучний інтелект здатен оптимізувати системи зрошення, подаючи воду лише туди і туди, де це дійсно необхідно, базуючись на аналізі транспірації рослин та вологості ґрунту. В умовах дефіциту водних ресурсів та кліматичних аномалій такі рішення стають єдиним способом підтримання рентабельності виробництва харчових продуктів.

Ключову роль продовжують відігравати недорогі метали та мінеральні продукти. Водночас спостерігаються певні структурні зрушення, зокрема зростання частки продукції аграрного сектору та продуктів її переробки. Така тенденція свідчить про поступову диверсифікацію експорту, що є важливим напрямом підвищення стійкості економіки регіону.

Важливим вектором розвитку є інтеграція штучного інтелекту в логістичні ланцюги. Проблеми зберігання та транспортування врожаю часто призводять до значних втрат продукції, що підриває продовольчу стабільність. Розумні системи моніторингу елеваторів здатні вчасно виявляти ризики псування зерна, а логістичні алгоритми оптимізують шлях продукції від поля до кінцевого споживача, мінімізуючи витрати часу та енергії. Зрештою, впровадження штучного інтелекту створює нову екосистему, де дані стають таким самим цінним ресурсом, як земля чи вода. Це стимулює появу нових робочих місць у сільській місцевості, вимагаючи фахівців із цифрової агрономії та аналізу даних, що сприяє гармонійному розвитку територій та зміцненню національної економіки перед обличчям глобальних загроз.

Список використаних джерел:

1. Водянка Л. Д., Юрій Т. П. Цифровізація та цифрова платформа в економічному розвитку аграрного сектору. *Економіка АПК*. 2020. №12. С. 67-72.
2. Маланчук М., Музика Н., Кравчук М., Лук'яненко Ю. О. Перспективи використання штучного інтелекту в кадастрових та землевпорядних процесах URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/ujae_2024_r04_a42.pdf.
3. Як ШІ трансформує агротех: точне землеробство, роботизація та зменшення втрат. URL: <https://speka.ua/artificial-intelligence/yak-si-transformuje-agrotex-tocne-zemlerobstvo-robotizaciya-ta-zmensennya-vtrat-vz1174>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Іванов К. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ

Сучасна глобальна економіка перебуває у фазі глибоких трансформацій, що зумовлені активним поширенням цифрових технологій та формуванням нових моделей економічного розвитку. Одним із ключових драйверів таких змін виступає штучний інтелект (ШІ), який поступово перетворюється на універсальний технологічний інструмент модернізації виробничих процесів, управління даними та створення нових джерел економічної вартості. Його застосування охоплює практично всі галузі економіки, від промисловості та фінансів до